

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

24.2.2014

B7-0204/2014

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai pareiškimo

pagal Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį

dėl ginkluotų nepilotuojamų orlaivių naudojimo teisinio pagrindo
(2014/2567(RSP))

Libor Rouček, Maria Eleni Koppa, Ana Gomes, Richard Howitt, Tonino Picula, Pino Arlacchi, Liisa Jaakonsaari
S&D frakcijos vardu

RE\1020890LT.doc

PE529.563v01-00

LT

Susivieniję įvairovėje

LT

**Europos Parlamento rezoliucija dėl ginkluotų nepilotuojamų orlaivių naudojimo teisinio pagrindo
(2014/2567(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į JT specialiojo pranešėjo neteismo, neatidėliotino ir savavališko mirties baudos vykdymo klausimais 2010 m. gegužės 28 d. ir 2013 m. rugsėjo 13 d. pranešimus dėl ginkluotų nepilotuojamų orlaivių naudojimo ir į JT specialiojo pranešėjo žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių skatinimo ir apsaugos kovojant su terorizmu klausimais 2013 m. rugsėjo 18 d. pranešimą dėl ginkluotų nepilotuojamų orlaivių naudojimo,
 - atsižvelgdamas į JT Generalinio Sekretoriaus Ban Ki-moono 2013 m. rugpjūčio 13 d. pareiškimą dėl ginkluotų nepilotuojamų orlaivių naudojimo,
 - atsižvelgdamas į Parlamento Žmogaus teisių pakomitečio kartu su Saugumo ir gynybos pakomitečiu 2013 m. balandžio 25 d. organizuotą klausymą nepilotuojamų orlaivių naudojimo poveikio žmogaus teisėms tema,
 - atsižvelgdamas į EP parengtą 2013 m. gegužės 3 d. tyrimą „Nepilotuojamų orlaivių ir robotų naudojimo kare poveikis žmogaus teisėms“,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi per pastarąjį dešimtmetį vykdant itin pavojingas ekstrateritorialias operacijas daug dažniau naudojamos nuotoliniu būdu pilotuojamų orlaivių sistemos (toliau – nepilotuojami orlaiviai); kadangi tarp šalių, kuriose užfiksuota nepilotuojamų orlaivių atakų, yra Afganistanas, Pakistanas, Jemenas, Libija, Irakas, Somalis ir Palestina (Gaza); kadangi gauta pranešimų, kad JAV ir kitos šalys surengė nepilotuojamų orlaivių atakų; kadangi valstybių, turinčių pajėgumų naudoti nepilotuojamus orlaivius, skaičius artimiausiu metu gali labai išaugti;
- B. kadangi pranešama, kad dėl nepilotuojamų orlaivių atakų žuvo ar sunkiai sužeista tūkstančiai civilių asmenų; kadangi dėl skaidrumo trūkumo ir kliūčių veiksmingam tyrimui atlikti sudėtinga nustatyti tokių aukų skaičių;
- C. kadangi dokumentais pagrįsta, kad nepilotuojamų orlaivių atakų politika daro didelę žalą susijusių šalių paprastų civilių gyventojų kasdieniam gyvenimui, įskaitant didelį nerimą ir psichologines traumas, ekonominės ir socialinės veiklos sutrikdymą ir mažesnes galimybes siekti išsilavinimo nukentėjusiose bendruomenėse;
- D. kadangi ginkluotų nepilotuojamų orlaivių technologijos platinimas ir vis didėjantis šiuolaikinių konfliktų pobūdžio asimetriškumas kelia precedento neturinčių sunkumų pagal tarptautinę teisę; kadangi geriausi JT ekspertai pasmerkė tai, kad šioje srityje nėra atskaitomybės ir skaidrumo;

- E. kadangi tarptautinė žmogaus teisių teisė draudžia savavališkai žudyti, taip pat ir per ginkluotus konfliktus; kadangi pagal tarptautinę humanitarinę teisę neleidžiama tikslingai žudyti asmenų, esančių nekariaujančiose valstybėse;
- F. kadangi per ginkluotą konfliktą, kai civiliai gyventojai žūsta nuo nepilotuojamų orlaivių atakų, valstybės privalo atlikti greitus, nepriklausomus ir nešališkus faktų nustatymo tyrimus ir pateikti išsamų viešą paaiškinimą bei suteikti galimybę ginti teises;
- 1. ragina Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybes nares ir Tarybą:
 - a) prieštarauti neteisminio tikslinio žudymo praktikai ir ją uždrausti,
 - b) užtikrinti, kad valstybės narės, laikydamosi savo teisinių prievolių, nevykdytų neteisėto tikslinio žudymo arba nepadėtų kitoms valstybėms vykdyti tokių žudynių,
 - c) įtraukti ginkluotus nepilotuojamus orlaivius į atitinkamus Europos ir tarptautinius nusiginklavimo ir ginklų kontrolės režimus,
 - d) siekti uždrausti galimų būsimų visiškai automatinių ginklų sistemų, kurios sudarytų galimybes vykdyti atakas be žmogaus dalyvavimo, mokslinius tyrimus bei kūrimą, įsigijimą ir eksportą;
 - e) priimti ES bendrą poziciją dėl ginkluotų nepilotuojamų orlaivių;
- 2. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Europos išorės veiksmų tarnybai, Tarybai, valstybių narių parlamentams ir Komisijai.